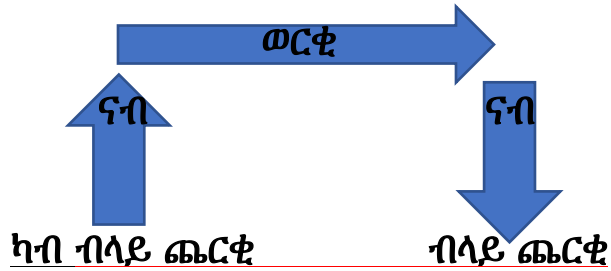

ታሪኽ ህውሓት

ጽጋብ ዝጻፎ እንተዘይረኺቡ መልሱ ንሕስያ የብሉን። ብፍላይ ብቕጥፊትን ሓሶትን ዓመጽ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዝተረኸበ ሃብቲ እንተኾይኑ፡ ሳዕብኑ ክንዮ ደቂ ሰባት ንግምቶን ንሓስቦን እዩ። ኣብ ዘመናዊ ዓይነት ዝመስከሮ ብጽጋብ ተሸንዲሑ ባይታ ዝዘበጠ ጁንታ ሪኢና ኣሎና። እቲ ዝኸፍኤ ሳዕብኑ ንህዝቢ ትግራይ ምልካሙ እዩ። እንተኾነ ግን ህዝቢ ትግራይ እንተስ ካብ ድንቁርና ወይ ፍርሃ በዛ ጮማ በሊዓ ብዊስኪ ኣፋ ትጉጽጉጽ ዝነበረት ወያኔ፡ ሕጂ ሓመድ ትልሕስ ዘላ ክግዛእ ምምራጹ ዘደንጽውዮ።

ኩሉ ሰብ ካብ ቀዳሞት ወለዲ ባህላዊ ውርሻ እናተቐበለን ንዝሰዕብ ዎሎዶ እናተሓላለፈን እዩ ዝነበር። መብዛሕትኡ ንሰላምን ፍቕርን፡ ምክብባርን ምትእምማንን፡ ለውሃትን ምትሕግጋዝን፡ ሓቕን ርትዕን እዩ ዘውርስ። ብዛዕባ ተጸዋዕቲ ተጋሩ ግን ኮምኡ ኣይኮነን። ብጣዕሚዩ ዘገርም።

እዚ ጽርግያ ኩልና ብኣካል ኣይንፈልጦን ንኸውን ስሙ ግን ኣዝዩ ዝውቑርዮ። ኣብ ሞንጎ ዓዲተከለዛንን ቶሮንካንን ዝርከብ ኮይኑ ኣዝዩ ጥውይዎይ ልቢ ትግራይ ተባሂሉ ዝጽዋዕዮ። ብወገነይ መዓሰዩ እዚ ስም ተዋሂቡዎ እንተዘይፈለጥኩ፡ ግን ግምት ኣሎኒ። መሳፍንቲ ትግራይ ብራእሲ ወልደንኪኤ ራዕዲ ምስ ኣተዎምን ንራእሲ ንመሓዝ ዝኣለሙዎ ተንኮል ዝተበገሰ ይመስለኒ።

ኣብ ታሪኽ ብዙሕ ከይኣተኹ እቲ ተንኮል መሳፍንቲ ትግራይ እናተዋራረሰ ክመጽእ ድሕሪ ምጽንሑ፡ እዞም ናይሕጂ መሳፍንቲ ወያነ እቲ ጥውጥዎይ ልቦም ካብ ናይ ኣቦታቶም ብዝገደደ ይቕጽልዎ ኣለዉ። እቲ መግደዲኡ ቀዳሞት መሳፍንቲ ትግራይ ራስያን ጽልእን ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ኤርትራውያንን ክኸውን ከሎ፡ እዞም ናይሕጂ ግን እንኮላይ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ

ኢትዮጵያ፡ ዝኸፍኤ ከአ ኣብ ልዕሊ እቲ ናህና ዝብልዎ ህዝቦም ዝፍጽምዎ ዘለዉ ግፍዒ ብልክዕ ነቲ ዝነበረ ጥውይዎይ ልቢ መሳፍንቲ ሓኽሊ ምሳር ወሲኹምሉ።

ካብዚ ንርድኦ ነገር እንተሎ ኣብ ትግራይ ዝኾነ ኣብ ስልጣን ዝመጽ ካብዚ ዝተገልጸ ታሪኽም ዝፍለ ክኸውንዩ ኢልካ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለዚ ቀዳሞት ኣቦታትና ንልቢ ትግራይ ሕርሕራይ ጌሮም ስለ ዝፈለጥዎ፡ ዝኾነ ሰብ ዝተማህረ ይኹን ዘይተማህረ፡ ዓቢ ይኹን ንእሽቶይ፡ ለባም ይኹን ዓሻ፡ ተባዕታይ ይኹን ኣንስታይ፡ ክፍኣት ተጋሩ ክሳብ ክንደይ ምዃኑ ታሪኽ ዝምህር ጽርግያ እዩ። ክፍኣት ዘለዉ ይኹን ዝሓለፉ መሳፍንቲ ትግራይ፡ ንህዝቢ ትግራይ ካብ ድኽነት ከምዘይዎጹ ጥራሕ ዘይኮኑ ተጻላእቲውን ገረሞምዮም። ሎሚ ግን ተግባር መስፍናዊት ወያነ፡ ክትብገስ ከላ ብላይ ጨርቂ፡ ድሕሪ 17 ዓመት ቃልሲ ወርቂ፡ ሕጂ ከአ ቁልቁልኣፋ ናብ ብላይ ጨርቂ ተመሊሳ።

- ነባሪ ዝኸሪ ንሰማእታትና፡
- ዓወት ንሓፋሽ፡
- ገብረንጉስ መስመር፡